

nær kan foretage eller tillade nogen Forandring i den for hvert enkelt Lehn eller Stamhuus fastsatte Arvesølge. Fleertallet troer imidlertid, at denne Opfattelse misgjænder Forholdets virkelige Natur og ikke kan staae Prøve for en dyberegaaende retlig Undersøgelse. Saa rigtigt det nemlig end er, at Staten maa respectere de Bestemmelser, som Personer gyldig have truffet med Hensyn til den Formue, der falder i Arv efter dem, og selv om Formuen derved for længere Tid bindes til et vist Formaal, kun undtagelsesviis — nemlig naar Formaalet ikke længere kan naaes — kan være berettiget til at foretage Forandringer i de af Staten stadfæstede Dispositioner, saa urigtigt er det at antage, at Staten for bestandig skulde være bunden til at respectere Dispositioner over, hvorledes en Formue skal falde i Arv efter en Række af efterfølgende Generationer. Og saaledes er netop Forholdet med Lehn og Stamhuus; thi at de dert repræsenterede Formuer falde i Arv, ikke efter den første Dporetter, men efter hver enkelt Besidder, følger af Forholdets Natur og viser sig paa flere Punkter, f. Ex. deri, at der ikke blot ved hvert Besidderffifte svares Arveafgift, men at dennes Størrelse beregnes efter den Tiltrædendes Slægtskabsforhold til den sidste Besidder, jfr. Forordningen 12te Septbr. 1792 § 7 b, ligesom det ogsaa er almindelig anerkjendt, at Stamhuus ved den successionsberettigede Slægts Uddøen falde i Arv, ikke til den første Dporetters, men til den sidste Besidders Arvinger. Crectionsbrevene ere derfor ikke testamentariske Bestemmelser af almindelig Natur, men det er fastsatte af en Arvegangsorden for visse Arter af Eiendomme. Denne Arvegangsorden er, som enhver anden, i det Væsentlige grundet paa Lovgivningsbestemmelser (Privilegierne af 25de Mai 1671 og L. 5—2—65); til at træde i Kraft i det enkelte Tilfælde forudsatte den vel en særegen Villiestilljendegivelse, i hvilken der ogsaa med Statens Stadfættelse kunde træffes nærmere Bestemmelser om Arvesølgens Ordning i det Enkelte; men dette forandrer ikke Sagens Væsen; thi der kan ikke være Tale om, at Statsmagten ved at stadfætte disse Dispositioner skulde kunne gjøre den dert fastsatte Arvesølge-

orden mere uangribelig af kommende Tidens Lovgivningsmagt end den Arvesølgeorden, der er grundet paa den almindelige Lovgivning. Tænkte man sig, at saadanne Bestemmelser vare trufne med Hensyn til alle, eller en betydelig Andeel af Eiendommene i Landet, vilde Urimeligheden i at antage, at Staten til evige Tider skulde være bunden til at respectere den engang fastslaaede Arvesølgeorden, være indlysende for Enhver; men Urimeligheden er i Virkeligheden ikke mindre, men kun mindre tvivelsaldende, fordi det ifkun er Tilfældet med en forholdsviis ikke særdeles stor Deel af de faste Eiendomme.

Følge disse Betragtninger nærer Udvalgets Fleertal ikke Tvivl om Statens Berettigelse til at foreskrive, at Majoraterne ved indtrædende Arvefald skulle falde i Arv paa anden Maade end i Crectionsbrevene bestemt. Men hermed er selvfølgelig Intet udtalt om Hensigtsmæssigheden, endfige Nødvendigheden af at træffe saadanne Bestemmelser for Dieblirket. Afgjørelsen heraf maa væsentlig beroe deels paa et Skøn om, hvorvidt de Ulemper, der knytte sig til Majoratsforholdet, ere saa store, at Samsundstilstanden lider derunder, deels paa hvorvidt en saadan Individualsuccession er i stærkt Strid med den almindelige Retssopfattelse. Medens det er forstaaeligt, at man i Lande, hvor Majoraterne udgjøre en særdeles stor Andeel af Landets Eiendomme, har følt Opfordring til at gribe stærkt ind i dette Forhold, kan Sagen stille sig forskjelligt i Lande, hvor Forholdet er af anden Art. Om dette Punkt har der derfor været noget ulige Meninger blandt Fleertallets Medlemmer; men man har været enig om, at en Løsning af Majoratsbaandet i hvert Fald bør stee med stor Varsomhed og den størst mulige Hensyntagen til de betydelige Interesser, der her gjøre sig gjældende. Man har derfor meent, at der ikke lettelig vilde kunne være Tale om en saa brat Løsning som den, der ved den nye Civillovbog er indført i Stalten (jfr. det hostrykte Bilag), og hvor efter fra en vis Dag (1ste Januar 1866) alle Lehn og Fideicommisser skulde være ophævede, saaledes at den ene Halvdeel af Eiendomsretten tilfaldt den nuværende Besidder, den anden Halvdeel den nærmeste Efterfølger, dog med Forbehold